

**Szerkesztőbizottság:** Jókai Anna (elnök),  
Báger Gusztáv, Csontos János, Fehér Béla,  
Horváth Antal, Kalász Márton, Kő Pál,  
Salamon Konrád, Szakály Sándor

**Főszerkesztő:** Oláh János

E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7035

**Olvasószerkesztő, tanulmány:** Rosonczy Ildikó

E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7033

**Vers, könyvkiadás:** Szentmártoni János

E-mail: vers@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7032

**Próza:** Biró Gergely

E-mail: proza@magyarnaplo.hu  
Mobil: (70) 388-7031

**Nyitott Műhely:** Ekler Andrea

E-mail: andrea.ekler@gmail.com

**Európai Figyelő:** Falusi Márton

E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

**Könyvszemle:** Erős Kinga

E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

**Tördelőszerkesztő:** Molnár Csenge-Hajna

**Borító:** Zách Eszter

**Ügyintézők:** Cech Vilmosné, Nagyné Paládi Judit

**Terjesztés:** Zsiga Kristóf

E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

**1092 Bp., Ferenc krt. 14.**

Levelezési cím:

**1450 Budapest, Pf. 77.**

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

**(70) 388-7034**

Elektronikus levélcímünk:

**info@magyarnaplo.hu**

Elérhetőségünk a világhálón:

**www.magyarnaplo.hu**

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12–14.

Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-  
tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szer-  
kesztőségben.

A címlapon lancu Laura

## Haszontalan



Mélyen tisztelt Nonprofit Szféra!

Csak le kellett volna fordítani elnevezésünket magyarra és azonnal minden világos lett volna. Világos lett volna a magyarázat arra, hogy a társadalom legkülönbözőbb, fontos feladatokat ellátó szervezetei miért kapnak az utóbbi években egyre kevesebb és egyre kiszámíthatatlanabban érkező anyagi forrást munkájukhoz? (A minden rendű és rangú művelődési, művészeti, tehetséggondozó, sport, egészségügyi szervezetek, a fogyatékkal élők és különböző betegségekben szenvedők, a sokféle, sajátos bajjal vagy tehetséggel küszködők, a hagyományokat őrzők és az újdonságokat kitalálók egyesületei stb.) 2008-ban eddig még a legtöbb területen az éhenhaláshoz sem osztottak pénzt az illetékesek. Pedig közismert, pénz kell ahhoz is, hogy abba tudjunk hagyni valamit.

Az olyan kis nonprofit (értsd: haszontalan), ámbár *a minőségi könyvkiadás területén húsz esztendő óta megélt-megszenvedett, közben mintegy ötszáz könyvcím – köztük Jókai Anna, Várkonyi Nándor, Karácsony Sándor életműkiadását – megjelentetett könyvkiadónak, mint a Széphalom Könyvműhely, például ahhoz, hogy meghalasson, (de ahhoz méginkább, hogy élhessen), ki kellene fizetnie a nyomdászamláit, íróinak a honoráriumokat, sőt az irodája bérleti díját is. (Ennek híján egy hete már a postára sem viszik el leveleinket a bérbeadók. Pedig nekik lényegesen kevesebbel tartozunk, mint a nyomdákknak, akik a könyveinken dolgoztak.)*

Hogy miért akarjuk pont mi kifizetni az adósságainkat? Amikor körülöttünk se szeri, se száma azoknak, akik elszöknek, elbújnak, vagy még el sem bújnak a hitelezőik elől, füttyülnek rá, ki megy tönkre miattuk? Többek között éppen azért, mert mi nem az üzleti világhoz tartozunk, mi nem a haszonért, hanem egy fontosnak hitt ügyért dolgozunk, amit semmiképpen sem akarunk lejártni.

Szóval a rendszerváltozás és az uniós tagság mindenre orvosságot ígérő újdonságai, *a pályázatok* idén többnyire a szerződéseikig, sok esetben még a döntésekig sem jutottak el. A Széphalom Könyvműhely például hivatalos pályázati forrásokból sem működésre, sem irodalmi programjaira nem kapott idén még egyetlen fillért sem, csupán néhány ígérvényt, amelyeket hálásan köszönünk. Helyzetünk természetesen nem egyedi: több száz – az egész „haszontalan szférát” tekintve több százezer – pályázó várja, hogy a döntőbizottságok megítéljék az évek óta mind kisebb, de működésükhöz nélkülözhetetlen összegeket végre.

Na de hát mért várunk mindent a pályázatoktól? Hol vannak *a saját bevételeink*, amelyek igazolják, hogy működésünk valóban közhasznú, ha igénylői nem is tudják megfizetni a szolgáltatásainkra rakódó összes költséget? Valamit csak adnak értük?

Adnak, természetesen. De hiába emelkednének is akár bevételeink, ha a kiadásaink, az adósságaink sokkal gyorsabban nőnek. *Mert a könyvpiac többi szereplői – azok is, akik tőlünk vásárolnak – az adósságcsapda foglyai. Nehezen fizetnek.* Miközben a nonprofit szféra által a csak *bonyolult, hosszan elnyúló pályázatok során elnyerhető források* nem csak csökkennek, de, ha egyáltalán, akkor is fél éveket, háromnegyed éveket késve érkeznek meg, ami súlyos veszteségeket eredményez.

Kedves Haszontalan Szféra!

Ha így megy tovább, nem csak haszon, de áldás sem lesz a munkánkon. Már csak azon iparkodunk, hogy *létezésünk látszatával* ne csapjuk be azokat – esetünkben az írókat-olvasókat –, akiknek szükségük lenne ránk.

Mezey Katalin

Mezey Katalin: <i>Haszontalan</i> . . . . .	1
---	---

**LÁTHATÁR**

Báger Gusztáv: <i>Gond-viselés; Borges, a hunyó; Patak</i> . . . . .	3
Sáránci József: <i>Röghöz kötő hűség</i> . . . . .	5
Urbán Péter: <i>Kóborlók</i> . . . . .	6
Stanczik-Starecz Ervin: <i>Dénes mítosza</i> . . . . .	8
Kölüs Lajos: <i>Hámot őrzök, gyöngyből kirakva; A járda; A pillanat legyőzetik; Az erdő</i> . . . . .	9
Kókai János: <i>Kis piaci körkép; Popriscsin emlékezete</i> . . . . .	10
Babus Antal – Seres Attila: <i>Erdélyi írók a Szovjetunióban, szovjet írók Erdélyben (Dokumentumok az erdélyi magyar és a román irodalom szovjetunióbeli recepciójához)</i> . . . . .	12
Iancu Laura: <i>amikor megtudtam; pátria; Nem csak...; Szentek</i> . . . . .	29

**NYITOTT MŰHELY**

Ekler Andrea: <i>Fél szemmel mindig az égre tekintve (Beszélgetés Iancu Laurával)</i> . . . . .	31
---	----

**NÉZŐPONT**

Cseke Péter: <i>Kós Károly történelmi elégtétele</i> . . . . .	38
--	----

**KÖNYVSZEMLE**

Vincze Ferenc: <i>A Másik megtalálása (Falusi Márton: Rádnitva ablak, ajtó)</i> . . . . .	40
Koncz Tamás: <i>Szabadságra várva (Vida Gábor: Nem szabad és nem királyi)</i> . . . . .	41
Csábi Domonkos: <i>Személyesen (Papp István Géza: Ady Endre vonzásában)</i> . . . . .	43
Lapszemle . . . . .	44

**VILÁGIRODALMI FIGYELŐ – (Finnugor irodalom, Nagy Katalin összeállítása)**

Domokos Péter: <i>Finnugor kaleidoszkóp</i> . . . . .	46
<i>A hantik (osztjások)</i>	
Jeremej Ajpin: <i>A Mester éjszakája, avagy a „Januári Folyó”-ban</i> (Nagy Katalin fordítása) . . . . .	46
Maria Vagatova: <i>Jer hajlékomba...; A kék ég</i> (Nagy Katalin fordításai) . . . . .	53
<i>A manyisik (vogulok)</i>	
Szvetlana Gyinizslamova: <i>Roman Tatyja; Kis lányocskám</i> (Nagy Katalin fordításai) . . . . .	54
<i>A komi zürjének</i>	
Galina Butirjeva versei (Tillinger Gábor fordításai) . . . . .	56
Nyina Obrezkova versei (Tillinger Gábor fordításai) . . . . .	56
Aljona Jelcova versei (Tillinger Gábor fordításai) . . . . .	57
Anszselika Jelfimova verse (Tillinger Gábor fordítása) . . . . .	57
<i>A komi-permjákok</i>	
Jelena Konysina versei (Vándor Anna fordításai) . . . . .	58
<i>Az udmurtok (vojtjások)</i>	
Vjacseszlav Ar-Szergi: „... Maguk nem kérdeztek” (Vándor Anna fordítása) . . . . .	59
<i>Költészet és anyaföld</i> (Nagy Katalin fordítása) . . . . .	66
<i>A számi (lappok)</i>	
Rose-Marie Huuva versei (Tillinger Gábor fordításai) . . . . .	67
Thomas Marainen versei (Tillinger Gábor fordításai) . . . . .	67
Inghilda Tapio versei (Tillinger Gábor fordításai) . . . . .	68
Simon Marainen versei (Tillinger Gábor fordításai) . . . . .	68
<i>A marik (cseremiszek)</i>	
Vaszilij Krilov: <i>A nagyapa és az unoka</i> (Nagy Katalin fordítása) . . . . .	69
Zoja Dunyina: <i>A fehér lovacska</i> (Nagy Katalin fordítása) . . . . .	69



Számunkat Bálint István *Nő kutyával (1999–2008)* című kiállításának anyagából illusztráltuk. A kiállítás megtekinthető az ARTE Galéria és Aukciós Irodában (Bp., V., Ferenczy István u. 14.) 2008. augusztus 4-től 29-ig. További információ: Marsó Diana (20/477-4228)

Bálint István 1953-ban született a jugoszláviai Adán. Képzőművészeti tanulmányait 1981-ben az Újvidéki Művészeti Akadémia festő szakán fejezte be. Munkáit a kezdetektől áthatotta a kísérletezés, a különböző, nem konvencionális festészeti anyagok használata, így a nylon, rongy és festett textilek, valamint az esztétikai és művészeti kategóriák végei, videók és performansok. *Nő kutyával* című sorozatának ezen darabjai, a tarka-csíkos képek, melyek „reményeim és elhatározásom szerint is a kutyá és nő motívumok ábrázolásának befejezését jelentik számomra”.